

Lapin Kauso

20.9.2015

Väärää tietoa kultamailta

Heikki Paltto väittää (LK 25.9.) Saamelaiskäräjien ja kullankaivajien suhdeongelman aiheuttajaksi kaivosviranomaisista (Tukes), mutta unohtaa mainita, että käräjät on sarjavalittanut myös ympäristöviranomaisen (Avi) ympäristölupapäätöksistä. Ne valitukset ovat kaatuneet hallinto-oikeudessa ja myös KHO:ssa. Se on todennut, että kullankaivu ei vaaranna saamelaiskulttuuria.

Kullankaivajille myönteisten päätösten sijaan Paltto viittaa toiseen KHO:n päätökseen, jossa todetaan, että jos Saamelaiskäräjät ei osallistu kullankaivun kulttuurillisten vaikutusten selvittelyyn, täytyy Tukesin selvittää asiaa. Se

ei muuta sitä, että käräjien tulisi prosessiin osallistua. Ei ole yllättävää, että Tukesin selvittelyt julistetaan heikkolaatuisiksi, kun niissä tehty johtopäätös ei ole käräjille mieluinen.

Paltto unohtaa mainita, että saamelaisten kullankaivajien, myöskään Palton luvista ei ole valitettu. Tämä ei ole kuulemma ollut tarkoituksellista, vaan niihin on liittynyt joku kömmähdys. Olisikohan niin, että esitetyistä epäilyistä huolimatta ongelman ydin ei ole Tukes, vaan se, että Saamelaiskäräjät sarjatuottaa valituksia ja väärinkäyttää lain sille antamaa oikeutta?

Kun valituskierrä alkoi 2013, kä-

räjät kertoi laveasti, ettei se ole voinut osallistua lupaprosesseihin resurssipulan takia. Se sai asian korjaamista varten 100 000 euron vuosittaisen määrärahan, mutta ei tee vielä yhteyttä, vaan valittaa. Ehkä pitäisi selvittää puolueettomasti, ettei vahingossa varoja käytetä johonkin muuhun tarkoitukseen.

Kullankaivajat hoitavat vesistöjen velvoitetarkkailun omavalvontana. Näytteet otetaan itse, ne analysoi puolueeton laboratorio ja konsultti tekee raportin. Kaiken tämän kultayrittäjät maksavat. Joskus mukana on Metsähallituksen, Ely:n tai Inarin edustaja. Saamelaiskäräjien edustajakin on lämpimästi terve-

tullut mukaan. Yksi näytteenotto-kierros kestää kolme päivää ja niitä tehdään joka kesä vähintään kaksi.

Jos näytteet ottaisi konsultti, kustannukset nousisivat pienelle elinkeinolle liian suuriksi. Samalla tavalla ja samasta syystä porotalouskin tekee omavalvontaa.

Kulta-alueen vesistöt ovat hyvässä kunnossa, kalakannat ovat vahvat eikä kullankaivu vaikuta Inarijärveen. Olemme kaivaneet erämaita lapiolla lähes 150 ja koneillakin 40 vuotta, eivätkä ne ole siitä pilalle menneet. Ne ovat myös suosittuja retkeilyalueita ja kulta on osa niiden vetovoimaa.

ANTTI PERONIUS
geologi, kullankaivaja